

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΡΙΩ ΛΟΓΙΩ ΣΠΗΤΙΑ..

ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΤΕΣΣΕΡΑ.

Ἀγαπητέ Νομά! Πολύ τό φοβάμα, πὼς θελά μέ πάρεϊς γιὰ κανένανε πωδρομικό, καί πὼς δέν τίς βλέπω μέ καλό μάτι τίς γυναίκες καί τὰ γυναίκεϊα ζητήματα. Ὅμως δέ θά νάχεις δίκιο· γιὰτί, ἐγώ καί τίς γυναίκες ἀγαπῶ καί τήν πρόδοό τους ἀποθυμῶ κ' εὐκουλμα. Μά ἐχωπαράπονο ὄντας βλέπω σέ τέτοια σπουδαία πράματα νά ξεχνάτε τήν κυρά Ἀνεζίνα, τή γυναίκα μου, πού εἶναι, μπορεῖ νά πεί κανένας, ἡ γυναίκα τῶ γυναικῶ μέσα στόν τόπο μας. Καί νά τί τρέχει! Στό προπερασμένο σου φύλλο εἶδα νά γίνεται λόος γιὰ τό «φεμινισμό καί τή γυναίκεϊα ἐκπαίδευση». Καί βάση, λέει, στή μελέτη αὐτουνοῦ τοῦ τόσο σπουδαίου, ἀλήθεια, ζητημάτου, εἶναι νά δοῦμε, λέει, γιὰ ποῖο σπῆτι πρέπει νά ἐκπαιδευτεῖ ἡ γυναίκα. Καί τριῶ λογιῶ εἶναι, λέει, τὰ ρωμαίικα σπῆτια : 1) Τό πατριαρχικό σπῆτι, τό «αὐτοσυντηρούμενο μέ τίς γαῖες του» κτλ. 2) Τό ἀστικό, «αὐτοῖς ἰδιαίτερα φανέρωσε τή γυναίκα κούκλα» κτλ., καί 3) Τό ἐργατικό σπῆτι, ὅπου κυριαρχεῖ, λέει, τό δόγμα : οἷλοι ὄξω ἀπό τό σπῆτι !...

Λοιπό : ἀπό τή μέρα πού διάβασα αὐτό τό πρῶμα, κάθουμαι καί ὡπῶ τήν τσεφαλή μου, καί δέ μπορῶ νά καταλάβω τί λοῆς σπῆτι εἶναι τό δικό μου. Γιατί ἐμεῖς, μηδὲ γαῖες ἔχουμε, — μυλωνάδες ἀθρώποι! — μηδὲ κούκλα «φανερῶσαμε» ποτές τήν κερά Ἀνεζίνα, μηδὲ οἷλοι ὄξω ἀπ' τό σπῆτι εἶναι τό δόγμα μας! Παρά ἡ κερά Ἀνεζίνα μου κάθεται στό σπῆτι, καί κοιτάζει τό νοικοκυριό μας καί τὰ παιδιά μας, καί καμιά φορά, σάν πηγαίνω ἐγώ στό χωράφι ἢ τό μελίσι, κοιτάζει καί τό μύλο, καί δόξα νάχει ὁ Θεός, ἦσυχά καί καλά τὰ περνοῦμε... Ἀκοῦς ἐκεῖ : οἷλοι ὄξω ἀπ' τό σπῆτι !... κ' ὄντας θά φέει ἡ κερά Ἀνεζίνα ἀπό τό σπῆτι, ποῖος θά φροντίσει τὰ παιδιά μας ; ποῖος τίς κότες μας ; ποῖος θά τοιμάσει τό φαγητό μας ; ποῖος θά ζυμῶσει ; ποῖος θά μᾶς μπαλολογήσει οἷλους μας ; — καί ποῖος θά κάνει, τελοσπάντω, τὰ τόσα ἄλλα πράματα ;

Τώρα τό ζήτημα δέν εἶναι γιὰ μένα, τό Μαστρογάλια, καί τή γυναίκα μου, τήν κερά Ἀνεζίνα. Μά ἔλα πού ὅλα τὰ σπῆτια στό νησί μας, — καί τοῦ κῆρ δάσκαλου ἀκόμα, καί τοῦ κῆρ εἰρηνοδίκη, καί τοῦ τελώνη, καί τοῦ κῆρ ἀστυνόμου, — ὅλα τελοσπάντω τέτοια, σάν τό δικό μου, εἶναι ! Καί θάλεγα πὼς δέν πρέπει νά διάζοιμάστε τόσο πολὺ σέ τέτοια πράματα· παρὰ νά προχωρῶμε δημοφρα δημοφρα κ' ἀγάλι' ἀγάλια, καί νά κοιτάζουμε, μαθέ, καί λιγάκι καί τὰ δικὰ μας τὰ σπῆτια, κ' ὄχι μονάχα τὰ «σπῆτια τῆς κούκλας» καί τίς «κουράδες ἀπό τή θάλασσα» πού μᾶς ἔρχονται ἀπό τήν πατρίδα τοῦ μουρουνόλαδου.

Δικός σου πάντα,

Ο ΜΑΥΤΡΑΓΑΛΙΑΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΑΧΟ : *Ἐνα Σουηδικὸ μυθιστόρημα — Τὸ ἔργο τοῦ Δανοῦ συγγραφέα Michaelis : «Ἕλληνες καὶ Βάρβαροι».*

— Σὲ γερμανικὴ μετάφραση ἐγῆκε αὐτὲς τῆς ἡμέρας στόν Eugen Diedericus — jena τὸ βιβλίον τοῦ Σουηδοῦ Adolf Johansson «Die Katkorte» (Τὰ κοκκινοκεφάλια). Ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἡ ἀκολούθη :

Στὴν κεντρικὴ Σουηδία ζεῖ, μέσα στὰ βαθιὰ δάση, ἕνας ἀνθρώπος με τὴ γυναίκα καί τὸ γιό του. Ἐίχε ἀπο τὰ ; τοκνημένα μερη, ἐκάψε ἕνα μέρος τοῦ ὄσους, ἐκ ; σε ἕνα σπιτάκι, καί καλοπερναεῖ κνηγῶντας καί καλλιεργ. τας τῆ γῆ. Μιά μέρα τραβάεῖ πρὸς τὴ βορεινὰ γι. κνηγι. Μέσα σὲ κάποιον δάσος τσακῶνεται μ' ἕναν ξένο κνηγῶ γιὰ κάποιο λάφι πού καί οἱ δύο τους ἐπιμένουν πὼς τὸ ἔχουν σκοτώσει. Λαβῶνεται ἀπὸ τὸν κνηγῶ, πού εἶναι ὁ πατέρας τῆς ἀγαπητικιάς τοῦ γιου του. Γιὰ νὰ ἐκδικηθεῖ, καταφέρει δύο ἄντρες πού ἀπὸ κάποιο ἄλλο μέρος ἦρθαν νὰ ἐγκατασταθοῦνε με τίς φαμίλιες τους κοντὰ στὸ σπῆτι του, νὰ τὸν βοηθήσουν κατὰ τοῦ κνηγῶ. Μά τὴν παθαίνει χειρότερα καί σκοτώνεται. Τὸ χτηματάκι του τὸ κληρονομᾶεῖ ὁ γιός του, πού παίρνει καί τὴν ἀγαπητικιά του κοντὰ του, χωρὶς στεφάνι. Ἐπειδὴ σιχάινεται τίς κοτσομπολιές τῆς γειτονιάς καί λαχταρεῖ τὴν ἦσυχά ζωὴ τῆς ἐρημιάς, δίνει τὸ χτήμα του στοὺς γείτονες, πού γιὰ ἀμοιβὴ τὸν βοηθοῦν στὸ χτήσιμο καλύθας πὸ μέσα στὸ δάσος. Ὑστερὰ ἀπὸ λίλον καιρό, οἱ παλιοὶ γειτόνοι (στὸ ἀνομεταξὺ κ' ἄλλοι ἄποικοι εἶχανε μαζωχτεῖ κοντὰ τους), ἀποφασίζου νὰ καλλιεργήσουν καί τὸν τόπο πού κάθεται ὁ ἀνθρώπος με τὴν ἀστεφάνωτη γυναίκα καί τὸ ἀβάφτιστο παιδί τους, πού κάνανε. Γιὰ νὰ γλυτώσει ἀπὸ τοὺς ἐνοχλητικοὺς αὐτοὺς, ἀναγκάζεται νὰ σκοτώσει τρεῖς - τέσσερες ἀπὸ αὐτοὺς με τὸ τουφέκι του. Καταδιώχεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους χωριάτες καί ἀναγκάζεται νὰ φύγει με τὴ φαμίλια του πρὸς τὰ βορεινὰ. Στὸ δρόμο τοὺς φτάνουν οἱ καταδιώχτες τους, καί ἀπὸ τίς σφαῖρες τους χάνεται ἕνα εὐτυχημένο κ' ἀγαπημένο ἀντρόγυνο, πού εἶχε μονάχα ἕναν πόδο : νὰ ζεῖ ἦσυχά καί λεύτερα. Τὸ παιδί τραδιεῖ μονάχο του πρὸς βορρᾶ, καί φτάνει στὰ λημέρια τοῦ «σκοτεινοῦ λαοῦ». — Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς γενιές, κάποιος γέρος, πού κάθεται σὲ δάσος, κοντὰ στὸ γνωστό μας χωριό, βρῖσκει σιμᾶ στὴν καλόδα του μιὰ πεθαμένη γυναίκα με τὸ μαρὲ κη, τὸν ζεῖ ἀκόμα, καί πού εἶναι ἀπόγονος ἐκείνου τοῦ παιδιοῦ πού μιὰ φορά κ' ἔβαν καιρὸ εἶχε φτάσει στὰ κατατόπια τοῦ «σκοτεινοῦ λαοῦ». Τὸ παίρνει σπῆτι του καί τὸ ἀναθέρπει. Τὸ μαρὸ μεγαλώνει, κ' ἀγαπάει τὴν κόρη τοῦ πὸ πλούσιου ἰσιφλικᾶ τοῦ χωριοῦ. Τὸ κορίτσι παραδίνεται στὸ νέο, γιὰτί καί κείνο τὸν ἀγαποῦσε. (Ἡ οἰκογένεια τοῦ κοριτσιοῦ κατάγεται ἀπὸ τοὺς προγόνους ἐκείνων τῶν χωρικῶν, πού σκοτώσανε τὸν παλιὸ καιρὸ ἐκείνο τὸ ἀντρόγυνο). Οἱ γονιοί, ἀπὸ τὸν ἀδικαιολόγητο φόδο μήπως ἀποκοιτηθεῖ ἡ κόρη τους, τὴν παν-